

Heemkundekring Boxtel

Ons verleden wijst de weg naar de toekomst

Nieuwsbrief augustus 2007

Voor de tweede helft van 2007 hebben we weer een gevarieerd programma voor u in petto. Een excursiereis naar Aken, een kleine excursie en enkele lezingen. Terwijl op 18 januari een hevige storm over ons land raasde en de weerman adviseerde om vooral niet de straat op te gaan, is onderstaand programma –met gevaar voor eigen leven- door het bestuur voorbereid. De lezing in Gemonde over de Brabantse hertogen door Arnoud-Jan Bijsterveld was zeer de moeite en is meteen voor onze kring vastgelegd voor dinsdag 11 september 2007 om 20.00 uur in Zaal de Adelaar, Baroniestraat 75 te Boxtel.

De hertogen van Brabant, van Karel tot Karel en van Filips tot Filip.

Dat Noord-Brabant ooit heeft behoord tot het oude hertogdom Brabant, weten we allemaal wel. Maar wie waren eigenlijk die hertogen? En is er nog altijd een hertog?

In deze lezing worden de Brabantse hertogen in woord en beeld voor het voetlicht gebracht, van 'hertog' Karel de Grote tot en met Karel V, en van koning Philips II tot prins Filip van België.

Ook de geschiedenis van het grondgebied komt aan bod. Uitgangspunt vormt de in 1526 verschenen 'Kroniek van de hertogen van Brabant' door Adrianus Barlandus: hij schreef een genealogische geschiedenis van de hertogen, die onlangs werd doorgetrokken tot het heden.

De spreker prof. dr. Arnoud-Jan Bijsterveld is werkzaam als hoogleraar op de leerstoel 'Cultuur in Brabant' aan de Universiteit van Tilburg en gaf eerder al enkele lezingen voor onze kring.

Mededelingen

- **Lezingen** in 2007 op dinsdag om 20.00 uur:
9 oktober – lezing door Toon van Miert - Land van Hoogstraten
27 november – lezing door Jan Franken – Sinterklaas
Excursie Zwanenbroedershuis te s-Hertogenbosch (datum volgt).
- Voorafgaand aan de lezing in oktober over **Hoogstraten** kunt u al eens een bezoek brengen aan deze stad. Van zaterdag 15 tot maandag 17 september is er in de straten van de Vrijheid van Hoogstraten een openlucht tentoonstelling van een 40-tal groenten-, fruit- en bloemencomposities en de winkels en terrassen zijn open.
- In de ons omringende dorpen zijn veel archeologische vondsten gedaan, zoals IJzertijd potjes, Romeinse graven en vroegmiddeleeuwse gouden hangers. Ook Boxtel is al sinds de oudste tijden bewoond, getuige de vondsten die bij opgravingen tot nu gedaan zijn, maar veel geschiedenis ligt nog in de bodem opgeslagen. Om dit bodemarchief te beschermen is het Verdrag van Malta uit 1992 vastgesteld (maar pas dit jaar door de Kamer goedgekeurd). Gemeenten zijn sindsdien verplicht om archeologie te betrekken in het beleid voor ruimtelijke ordening en een eigen archeologiebeleid vast te stellen. De gemeente Boxtel heeft nog geen vastgesteld Beleidsplan Archeologie en/of Gemeentelijke Verordening Archeologische Monumentenzorg. Wel is de Archeologische Verwachtingskaart opgenomen in 'De leesbare biografie van Boxtel' uit 2006. De heemkundekring Boxtel heeft er gedurende de inspraakprocedures van de Bestemmingsplannen Centrum en Buitengebied bij de gemeente op aangedrongen dat de archeologische bescherming van de bodem goed vastgelegd wordt in deze bestemmingsplannen. We blijven de ontwikkelingen volgen.
- En weer zijn er Boxtelse foto's door onze heemkundekring toegevoegd aan de website www.fotobank-nb.nl. Op onze website www.heemkundeboxtel.nl <linkpagina> staat een handige handleiding van Rini van Oirschot en Christ van Eekelen, waardoor het doorzoeken van de fotobank u gemakkelijk afaat.
- Bij de heemkundekring Gemonde komt een boek uit over de geschiedenis van de Sint Lambertuskerk in Gemonde. Het boek is vanaf september te koop voor 14 euro.
- Onze overkoepelende organisatie Brabants Heem zoekt enkele bestuursleden (penningmeester, secretaris, bestuurslid). Belangstellenden kunnen contact opnemen met de secretaris.
- **Secretaris & ledenadministratie:** Hanneke Meulenaars-van der Eerden, Liempdseweg 3, 5283 RB Boxtel, 0411-684586 secretaris@heemkundeboxtel.nl
- **Penningmeester:** Frans van Susante, 0411-678103, penningmeester@heemkundeboxtel.nl
Contributie 20 euro op rekeningnummer 3725764 t.n.v. Penningmeester Heemkundigekring, Hendrik Verheeslaan 29, 5283 CP Boxtel of contant aan de penningmeester.
- **Website:** www.heemkundeboxtel.nl. Onze website is voortdurend in beweging. Kijk eens naar de foto's, ondermeer van de excursie naar de Collse watermolen op 19 mei j.l. Verder kunt u doorlinken naar Google Earth, waar Dik Bol de kadastrale kaarten van Boxtel overheen gezet heeft.

Heemkunde excursie naar Aken

Uitnodiging om deel te nemen aan de excursie van de Heemkundekring Boxtel op zondag 9 september 2007 naar Aken / Aachen.

PROGRAMMA:

8.30 uur Vertrek met de bus uit Boxtel vanaf het parkeerterrein bij voormalige Sporthal Den Haagakker.

9.30 uur Koffie met Limburgse vlaai in Thorn.

11.00 uur Aken, wandeling langs bezienswaardigheden.

11.30 uur Bezoek aan Stadhuis.

12.15 uur Bezoek aan Museum Couven

13.00 uur Lunchpauze en winkelen.

15.30 uur Bezoek met gids aan de Domkerk en de Schatkamer.

17.30 uur Bus terugreis.

18.45 uur Diner in Restaurant Kruidenlucht te Casteren
Rond half 10 zijn we terug in Boxtel.

AANMELDEN EN KOSTEN:

- De kosten voor deelname aan deze excursie bedragen voor onze leden € 50.00.
- Alleenstaande leden kunnen een vriend(in) of kennis meevragen.
- In deze prijs is begrepen: vervoer per luxe touringcar met toilet en koffiebar, koffie met Limburgse vlaai, entreprijzen en Nederlands sprekende gidsen, reisverzekering, diner. Dieetwensen graag van te voren doorgeven.
- Denk aan paspoort en gemakkelijke schoenen.
- In de bus krijgt u een plattegrond van Aken en historische informatie over Aken.
- De reis kan alleen doorgaan bij een minimale deelname van 30 personen.
- Aanmelden, zo snel mogelijk, per e-mail secretaris@heemkundeboxtel.nl of bij Joop Schuller, Dommeloord 53, ☎ 672939 of bij Hanneke Meulenaars, Liempdseweg 3, ☎ 684586
- Betaling door overmaking van het bedrag van € 50.00 per persoon op gironummer 3725764 ten name van de Penningmeester Heemkundekring Boxtel. U bent definitief ingeschreven als deelnemer na ontvangst van het bedrag.

Aken / Aachen

Net over de grens bij Vaals ligt de belangrijke Duitse industrie- en handelsstad Aken. Al onder de Romeinen was Aken (Aquae Grani) bekend om de warme heilzame zwavelbaden van 75 graden. Karel de Grote (742-814) heeft de grondslag gelegd voor de tegenwoordige stad. Na het vele reizen door zijn uitgestrekte rijk, ging Karel de Grote Aken steeds meer als zijn vaste hoofdstad zien. Hij liet een paleis (palts) in Aken bouwen op de plaats waar nu het huidige stadhuis te vinden is. Na de dood van keizer Karel in 814 werden maar liefst dertig Duitse koningen en keizers in de Akense Dom gekroond.

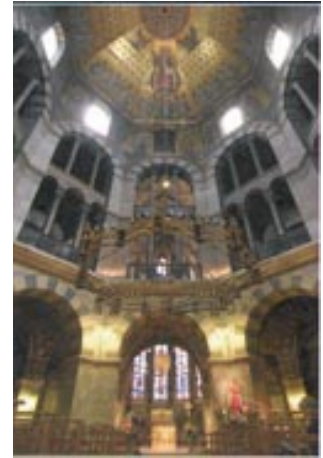

Heemkunde excursie naar Aken

De Domkerk / Mariakerk.

Op Romeinse grondvesten is rond 800 een achthoekige Karolingische hofkapel voor Karel de Grote gebouwd. De kapel is geïnspireerd door de byzantijnse stijl uit het Oost-Romeinse Rijk. In 1366 is men begonnen met de bouw van het Gotische koor, terwijl de Gotisch ogende toren van recenter datum is. Verder zijn er in loop der tijden enkele kapellen aangebouwd.

Binnen valt de achthoek (octogoon) nog veel sterker op door de acht enorme pilaren die de hoge -geheel met mozaïek ingelegde- koepel dragen. Keizer Frederik Barbarosa liet er in 1165 een prachtige Romaanse lichtkroon (Radleuchter) ophangen. In de kerk bezichtigen we de witmarmeren keizerstroon van Karel de Grote, het hoofdaltaar met het door keizer Hendrik II in 1020 geschonken gouden voorfront (Antependium), de eveneens door Hendrik II geschonken kansel, en verder de door keizer Frederik II in 1215 geschonken zilveren sarcofaag met het gebeente van Karel de Grote, de Karlschrein. www.aachendom.de

De Schatkamer van de Akense Dom.

Voor nog meer pracht en praal gaan we naar de schatkamer van de Dom. Hier is een groot aantal kunstschaten –van goud, edelstenen, ivoor, met relikwieën- te zien, veelal uit de tijd van Karel de Grote of korte tijd daarna. Een gids leidt ons rond.

Het Couven-Museum.

Het museum bevat 24 stijlkamer, die zijn ingericht met interieur- en meubelkunst uit de burgerlijke wooncultuur vanaf de Rococo tot Biedermeier. In het museum is verder een oude apotheek en een grote tegelverzameling.

www.couven-museum.de

Het stadhuis / Rathaus.

Aan de Grote Markt is begin 14^e eeuw het stadhuis gebouwd, op de fundamenteën van het paleis van Karel de Grote en de Granusturm is nog een restant uit de Karolingische tijd. De voorgevel van het stadhuis is rijk versierd met beelden van de Duitse keizers en koningen. Er zijn diverse mooie zalen, zoals de Weisse Saal met Italiaans stucwerk en de Ratsherrensitzungssaal met fraai houten inlegwerk uit 1727. In de hal staat een schaalmodel van de Palts van Karel de Grote. De indrukwekkende Reichssaal uit 1330 is te bereiken via het trappenhuis (2 x 25 treden), met een fotogalerij van de groten der aarde waaraan de Karelprijs is toegekend en een geweldig uitzicht over het Domcomplex.

Winkelen.

Omdat verschillende deelnemers graag even willen winkelen zijn -speciaal voor ons- de winkels vanaf 13.00 uur open. U kunt de tijd ook gebruiken om te lunchen.